

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
към катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА „Васил Левски“

от доц. д-р Георги Владимиров Игнатов
СУ „Св. Климент Охридски“, Департамент по спорт,
катедра „Спортни игри и планински спортове“

ТЕМА: „Усъвършенствана методика за обучение по футбол на ученици от
началния етап на основната образователна степен“

Автор на дисертационния труд: Корнелия Найденова

Научен ръководител: проф. Елена Николова, д-р

В нашата образователна система обучението по физическо възпитание и спорт е част от задължителната подготовка на учениците от всички образователни етапи и степени. Още в първата учебна програма от 1886 г., намира място и изучаването на футбол. Тази спортна игра присъства с малки изключения във всички програми по физическо възпитание и спорт от тогава до днес – дали като включена в задължителните седмични занимания, дали като допълнително ядро в зависимост от квалификацията на съответния учител; дали като модулно обучение в третия допълнителен час или под формата на секционни занимания. Като цяло обаче тенденцията за обучение по футбол е основно в средната и горна училищна възраст, а в повечето програми то е предвидено за усвояване само от момчетата.

Така или иначе футболът остава най-популярния спорт, практикуван и сега в съвременното българско училище. Футболната игра е основно средство за физическо развитие и двигателна дееспособност на децата и важен фактор с възпитателно и педагогическо въздействие.

Научните изследвания в областта на физическото възпитание и спорт с децата от начална училищна възраст със средствата на футбола са доста ограничени. Всичко свързано с оптимизирането на учебния процес по физическо възпитание и спорт в българското училище заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Такава е и

моята гледна точка от която ще анализирам и оценявам идеите и резултатите в предложеният труд.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 205 стандартни страници, разделени на въведение, три глави, литература, изводи и препоръки и приложения. Онагледяването е осъществено чрез 43 фигури, 32 таблици и 6 приложения. Ползваната литература съдържа общо 226 източника, от които 149 на кирилица, 54 на латиница, 20 документални източника и 3 интернет сайта.

В глава първа в обем от 80 страници е направен много обстоен дедуктивно-логически теоретичен анализ на появата и развитието на футболната игра и същността на играта като дейност, средство и метод. Авторката обстойно характеризира възрастовите характеристики на 7-10 годишни ученици, като предпоставка за осъществяване на обучение по футбол в урочната дейност. Задълбочено е характеризирана футболната игра, като специфичен вид двигателна дейност. Обстойно е разкрито мястото на футбола, като учебно съдържание.

Голяма част в обзорния материал на дисертационния труд е отделена на особеностите на началното обучение по футбол. Творчески са изследвани методиките и методическите подходи при обучението по футбол. Проучването на състоянието на проблема е извършено компетентно и в необходимия научен стил. В края на първа глава, докторантката е разработила кратка и ясна и добре построена работна хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд.

В **глава втора**, в обем от 22 страници формулираните цели и задачи са поставени коректно, като ясно и точно отразяват научната идея. Авторката е описала контингента, обекта и предмета на своето изследване, а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към постигането на целта и задачите на труда. Подробно са описани параметрите и структурата на приложената в педагогическия експеримент годишна методика, както и тестовите за спортнопедагогически контрол. В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд.

Анализът на резултатите в **глава трета**, в обем от 71 страници дава възможност да се изведат важни за теорията и практиката обобщения. Положен е огромен

изследователски и анализаторски труд, който по мащабност напълно задоволява изискванията на една докторска работа.

Резултатите от направеното анкетно проучване с 39 учители от 5 града в страната обективно показват мястото, избора и интереса на учениците към футболната игра, както и желанието на момичетата да се занимават с футбол и съвместните занимания между момичета и момчета. Разкриват се специалните компетенции на учителите да провеждат обучение по футбол, както и срещаните трудности при провеждане на обучението. Резултатите от анкетното проучване и направените обобщения посочват реалната оценка за състоянието на изследвания проблем и са принос за практическата работа в училищата със средствата на футболната игра и дават ясни насоки за нейното модернизиране и развитие.

Научно достойнство откриваме и по отношение на апробираните и предложени три теста – Бас тест, бягане-стълба и совалково бягане 45 м., както и по отношение на изготвените критерии за оценка от слаб 2 до отличен 6, както при момчета, така и при момичета.

Направеният задълбочен анализ на резултатите за контрол и оценка на физическата дееспособност на учениците е многостранен, обоснован и подкрепен с аналитична научна мисъл и обобщения. Резултатите от проведените изследвания са обработени с подходящ математико-статистически инструментариум.

Изводите и препоръките кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ, като дават отговор на формулираната научна хипотеза.

Като основни приноси на дисертационния труд бих посочил:

1. Направен е обстоен и широкообхватен анализ на възрастовите характеристики в това число анатомофизиологични, психологични и онтогенетични особености на 7-10 годишни ученици. Разкрито е мястото на футбола като учебно съдържание, както и особеностите на началното обучение по футбол.
2. Създадена е методика от 30 урочни форми, в по-голямата си част чрез средствата на футболната игра за обучение по футбол на ученици от началния етап на основната образователна степен.

3. Разработена и апробирана е в практиката система за контрол и оценка на физическите и двигателни възможности на учениците от началната училищна възраст.

Приносите на дисертационния труд имат както научно, така и научно-приложно значение и допринасят за обогатяване на знанията в областта на футбола и по-конкретно в обучението по футбол в училищата.

Докторантката е публикувала три статии, които напълно отразяват научните резултати по темата.

В **заключение** ще отбележа, че Корнелия Найденова е дългогодишна състезателка по футбол на най-високо ниво в т.ч. и национална състезателка. Преди да започне работа в Академията има стаж и като учител по физическо възпитание, където е водила модул „Футбол“ и е селектирала футболни отбори, взели участие в ученическите първенства. Тези позиции позволяват на докторантката да разполага с подробна информация и цялостен поглед върху състоянието на женския футбол в България в т.ч. и девическия, както и в преподаването на футбол в училищата. Всичко това е дало възможност на докторантката да направи изследвания с такъв задълбочен характер в областта на футбола. Друга много силна страна на изследването е практическата приложимост на усъвършенстваната методика за обучение по футбол от началния етап на основната образователна степен, в която съм убеден, че ще има още по-голяма бъдеща реализация.

Въз основа на гореизложеното и отчитайки личностните качества на авторката считам, че дисертационният труд на тема: „Усъвършенствана методика за обучение по футбол на ученици от началния етап на основната образователна степен“ е разработен на необходимото научно ниво и е с висока теоретична и приложна стойност. Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури при НСА „Васил Левски“ **да присъдят** на Корнелия Найденова образователната и научна степен „доктор“.

09.03. 2015 г.

Член на научното жури:

/доц. Георги Игнатов, д-р/